

Nr 190.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående gäldandet av vissa pensionsavgifter för under krigstjänstgöring avlidna personal; given Stockholms slott den 4 april 1917.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att på grund av bestämmelse i gällande krigsavlöningsreglemente oguldna avgifter till arméns pensionskassa och arméns nya änke- och pupillkassa för under krigstjänstgöringstid avlidna delägare i nämnda kassor må gäldas av statsverket.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

J. Åkerman.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
4 april 1917.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern SWARTZ,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LINDMAN,
Statsråden VON SYDOW,
STENBERG,
FALK,
HAMMARSTRÖM,
MÄRTEN ERICSSON,
ÅKERMAN,
HANS ERICSON,
CARLESON,
DAHLBERG.

Departementschefen, statsrådet Åkerman, yttrade härefter:

»Uti § 5 av nådiga reglementet för avlöning vid armén på krigsfot (krigsavlöningsreglementet) den 11 juni 1915 stadgades följande:

1. Till personal, som åtnjuter krigslön, utgå icke densamma å stat eller eljest tillförsäkrade fredsavlöningsförmåner eller pension och fyllnadspension från arméns pensionskassa.

Sådan personal tillkommande pension eller fyllnadspension från arméns pensionskassa ävensom inkvarterings- och servisbidrag av stad uppbäras för krigstjänstgöringstiden av kronan.

2. För delägare i arméns pensionskassa eller arméns nya änke- och pupillkassa skall anstå med inbetalning av stadgade avgifter för den tid,

varunder delägare uppbär krigslön. Beträffande erläggande efter krigstjänstgöringstidens slut av sådana avgifter, för vilka anstånd åtnjutits, gäller vad därom särskilt stadgas.'

Med anledning av förenämnda i mom. 2 intagna bestämmelser, anmodades direktionen över arméns pensionskassa den 30 juli 1915 att avgiva förslag till föreskrifter beträffande erläggande efter krigstjänstgöringstidens slut av sådana avgifter, för vilka anstånd åtnjutits.

Till åtlydnad härav avgav direktionen i underdånig skrivelse den 18 augusti 1915 förslag i ämnet samt anförde därvid i huvudsak följande:

Av den speciella motiveringen till de sakkunnigas för revision av bestämmelserna rörande arméns och marinens avlöning under krigstjänstgöringstid betänkande den 27 mars 1915 framginge med tydlighet, att bestämmelsen om anstånd med pensionsavgifternas erläggande under tid, då krigslön uppbures, avsåge alla slag av pensionsavgifter till arméns pensionskassa och arméns nya änke- och pupillkassa. I händelse av mobilisering komme alltså till följd av denna bestämmelse dessa avgifter, som för år 1914 för hela armén utgjort 650,784 kronor, till större eller mindre del icke att till direktionen inflyta på de enligt gällande reglementen för arméns pensionskassa och arméns nya änke- och pupillkassa bestämda tider, och detta under måhända rätt lång tid.

Då emellertid dessa avgifter vore avsedda att användas till pensioneringskostnader, komme, om icke direktionen bereddes något vederlag, med stor sannolikhet utbetalandet av pensionerna att möta svårigheter. Detta vederlag syntes direktionen lämpligast böra bestå däri, att statsverket på rekvisition tillhandahölle direktionen före varje kvartals slut ett förskott, ungefärligen motsvarande summan av de avgifter, med vilkas inbetalande anstånd åtnjutits, att av direktionen redovisas, i mån som efter krigstjänstgöringstidens slut avgifterna i fråga till direktionen inflöte.

Beträffande frågan om på vad sätt efter krigstjänstgöringstidens slut löntagare, som åtnjutit anstånd med inbetalandet av pensionsavgifterna till arméns pensionskassa och arméns nya änke- och pupillkassa, skulle erlägga desamma, ansåge direktionen, på det att löntagare icke skulle betungas med allt för stora löneavdrag, lämpligt, att pensionsavgifterna i fråga avbördades genom proportionerliga avdrag å lönen, och tillåte sig direktionen i sådant avseende föreslå följande föreskrifter, under förutsättning dock att direktionen erhöile ovan föreslaget vederlag:

1) Om delägare varit till krigstjänstgöring inkallad och därunder uppburit krigslön *under högst tre månader*, borde av under sagda tid belöpande avgifter till arméns pensionskassa och arméns nya änke- och

Direktionens
över arméns
pensionskassa
skrivelse den
18 augusti
1915.

pupillkassa av vederbörande redogörare vid utbetalning av lön hälften innehållas vid den efter krigstjänstgöringstidens slut infallande första kvartalsuppbörden och återstoden vid därpå följande kvartalsuppbörd.

2) Om delägare varit till krigstjänstgöring inkallad och därunder uppburit krigslön *under mer än tre månader*, borde av de under sagda tid belöpande avgifter till arméns pensionskassa och arméns nya änke- och pupillkassa av vederbörande redogörare vid utbetalning av lön en fjärdedel innehållas vid den efter krigstjänstgöringstidens slut infallande första kvartalsuppbörden samt ytterligare en fjärdedel vid var och en av därpå följande kvartalsuppbörder.

Vad åter anginge erläggande av oguldna avgifter till arméns pensionskassa och arméns nya änke- och pupillkassa för under krigstjänstgöringstid *avlidna* löntagare, hemställde direktionen, såsom mest överensstämmande med rättvisa och billighet, att alla dylika avgifter måtte gäldas av statsverket.

Arméförvaltningens civila departements yttrande.

Statskontorets yttrande.

Uti häröver den 8 februari 1916 avgivet utlåtande tillstyrkte arméförvaltningens civila departement bifall till direktionens förevarande förslag.

Statskontoret har uti den 16 september 1916 avgivet yttrande anført följande: Enligt § 5 mom. 1 av krigsavlöningsreglementet skulle visserligen, på samma gång som avgifterna till arméns pensionskassa upphörde att inbetalas, jämväl all pensionsutbetalning till sådana pensionärer, som åtnjöte krigslön, upphöra; men de sålunda innehållna pensionsbeloppen skulle i stället uppbäras av kronan. Under mobiliseringstiden komme alltså icke blott änke- och barnpensioneringen utan även tjänstemannapensioneringen att föranleda ungefär lika stora utbetalningar som förut, under det att en del av de pensionsavgifter, varmed utgifterna delvis skulle bestridas, icke inflöte. Den brist på medel för bestridande av pensioneringskostnaderna, som sålunda kunde uppkomma för direktionen, syntes i första hand kunna motverkas genom en föreskrift, att de pensionsbelopp, som kronan skulle äga uppbära, icke behövde inlevereras till statsverket, förrän normala förhållanden återinträtt. Om även med utnyttjande av ett sådant medgivande brist skulle uppstå, syntes icke något hinder förefinnas att täcka densamma från förslagsanslaget till upprätthållande av arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp samt till fyllnadspensioner, vilket anslag just vore avsett att bestrida pensioneringskostnaderna, i den mån de icke kunde täckas av inflytande avgifter och kassans övriga årliga inkomster.

Mot vad direktionen i övrigt föreslagit, vore från statskontorets sida intet att erinra, men ansåge sig statskontoret böra framhålla, att då nu gällande, av riksdagen godkända pensioneringsgrunder för armén vilade på förutsättningen, att löntagaren själv skulle vidkännas vissa avgifter för egen pensionering, den föreslagna bestämmelsen, att sådana avgifter i vissa fall skulle gäldas av statsmedel, syntes vara av beskaffenhet, att riksdagens bifall därtill vore erforderligt.

Krigsavlöningsreglementet av den 11 juni 1915 upphörde visserligen att gälla med utgången av år 1916. Ifrågavarande bestämmelse angående anstånd med inbetalning av pensionsavgifter under krigstjänstgöringstid kvarstår emellertid oförändrad såväl i det under år 1917 gällande krigsavlöningsreglementet som ock i det förslag till dylikt reglemente, som enligt Kungl. Maj:ts förut denna dag meddelade beslut är avsett att underställas innevarande års riksdags prövning.

Departements-
chefen.

Mot det av direktionen för arméns pensionskassa i ämnet avgivna förslaget har jag icke något att erinra. I likhet med vederbörande myndigheter finner jag det vara med billighet överensstämmande, att oguldna pensionsavgifter för personal, som avlidit under krigstjänstgöring, gäldas av statsverket. På av statskontoret anført skäl torde emellertid riksdagens samtycke härtill böra inhämtas.

Jag får alltså hemställa, det tacktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva,

att på grund av bestämmelse i gällande krigsavlöningsreglemente oguldna avgifter till arméns pensionskassa och arméns nya änke- och pupillkassa för under krigstjänstgöringstid avlidna delägare i nämnda kassor må gäldas av statsverket.»

Till denna, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan tacktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Hjalmar Humble.